

БАЯНХОНГОР АЙМГИЙН
ӨЛЗИЙТ СУМЫН ИРГЭДИЙН ТӨЛӨӨЛӨГЧДИЙН ХУРЛЫН
ХУРАЛДААНЫ ТОГТООЛ

2023 оны 12 сарын 18 өдөр

Дугаар 16/23

Улаан-Уул

Сумын 2024 оны төсөв батлах тухай

Монгол Улсын Засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгж түүний удирдлагын тухай хуулийн 35 дугаар зүйлийн 35.1.9, 48 дугаар зүйлийн 48.1, Төсвийн тухай хуулийн 64 дүгээр зүйлийн 64.1.2, Монгол Улсын 2024 оны Төсвийн тухай хууль, Аймгийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын 2023 оны 12 дугаар сарын 04-ний өдрийн “Аймгийн 2024 оны төсөвт батлах тухай” 17/57 дугаар тогтоолыг тус тус үндэслэн Өлзийт сумын иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын ээлжит 16 дугаар хуралдаанаас ТОГТООХ нь;

1. Өлзийт сумын 2024 оны төсөвт төвлөрүүлэх орлогын нэр төрөл, хэмжээг дор дурдсанаар баталсугай. /мянган төгрөг/

Д/д	Үзүүлэлт	Нийт дүн
1.1	Сумын төсвийн татварын орлого	640,114.6
1.1.1	Хувь хүний орлогын албан татварын тухай хуулийн 7.1-д заасан орлогод ногдох албан татвар	252,000.0
1.1.2	Үл хөдлөх хөрөнгийн албан татвар	4,100.0
1.1.3	Газрын төлбөр	10,500.0
1.1.4	Хувь хүний орлогын албан татварын тухай хуулийн 7.1-д заасан орлогод ногдох албан татвараас бусад хувь хүний орлогын албан татвар	12,000.0
1.1.5	Хөрөнгийн орлого /хадгаламийн хүү/	30,400.0
1.1.6	ҮХЭХХБОАТ	4,000.0
1.1.7	Галт зэвсгийн албан татвар	5,205.0
1.1.8	Улсын тэмдэгтийн хураамж	20,000.0
1.1.9	Агнуурын нөөц ашигласны төлбөр, ан амьтан агнах, барих зөвшөөрлийн хураамж	123,232.0
1.1.10	Түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр	15,000.0
1.1.11	Хүн амын унд, ахуйн хэрэгцээний зориулалтаар ус, рашаан ашигласны төлбөр	-
1.1.12	Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж	14,940.0
1.1.13	Малын тоо толгойн албан татвар	143,871.6
1.1.14	Газрын тосны орлого	66.0
1.1.15	Газрын дуудлага худалдааны төлбөр	4,800.0
1.2	Сумын төсвийн татварын бус орлого	170,000.0
1.2.1	Торгуулийн орлого	170,000.0
	Нийт дүн	810,114.6

648801132

2. Сумын 2024 оны төсөвт төсвийн ерөнхийлөн захирагч, түүний харьяа байгууллага, бусад байгууллагын төвлөрүүлэх орлогыг дор дурдсанаар баталсугай.

/мянган төгрөг/

2.1	Засаг дарга	120,500.0
2.1.1	Сумын Засаг даргын Тамгын газар	120,500.0
	Үүнээс: Төсвийн байгууллагын өөрийн орлого	1,000.0
	Хоршоо хөгжүүлэх сангийн зээлийн эргэн төлөлт, хүүгийн орлого	59,500.0
	Орон нутгийн хөгжлийн сангийн өвс, тэжээл орлого	60,000.0

3. Сумын 2024 оны төсвийн жилд зарцуулах зарлагын нийт хэмжээг 3,175,234.3 мянган төгрөгөөр баталж, төсвийн ерөнхийлөн захирагч, тэдгээрийн харьяа байгууллагад дор дурдсан төсөв зарцуулах эрхийг олгосугай:

/мянган төгрөг/

3.1	Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын дарга	240,728.2
	Урсгал зардал	240,728.2
	Хөрөнгийн зардал	-
3.1.1.	Иргэдийн төлөөлөгчдийн Хурлын нарийн бичгийн дарга	240,728.2
	Орон нутгийн өөрөө удирдах ёсны байгууллагын үйл ажиллагаа /70105/	240,728.2
	Урсгал зардал	240,728.2
3.2	Засаг дарга	2,934,506.1
	Урсгал зардал	2,092,081.9
	Хөрөнгийн зардал	842,424.2
3.2.1.	Засаг даргын Тамгын газар	1,415,809.4
	Орон нутгийн гүйцэтгэх засаглалын удирдлага /70106/	1,415,809.4
	Урсгал зардал	1,415,809.4
3.2.2.	Соёл урлаг	104,395.7
	Соёлын төв /71702/	104,395.7
	Урсгал зардал, үүнээс:	104,395.7
3.2.3	Ерөнхий боловсролын сургууль	283,094.4
	Сургууль /71802/	283,094.4
	Урсгал зардал, үүнээс:	283,094.4
	Гэрээгээр гүйцэтгүүлэх ажил үйлчилгээний зардал	-
	ТЗШ-ийн байгууллагын тогтмол зардал	283,094.4
3.2.4.	Сургуулийн өмнөх боловсрол	46,994.1
	Цэцэрлэг /71801/	46,994.1
	Урсгал зардал, үүнээс:	46,994.1
	Гэрээгээр гүйцэтгүүлэх ажил үйлчилгээний зардал	-
	ТЗШ-ийн байгууллагын тогтмол зардал	46,994.1
3.2.5.	Эрүүл мэндийн төв /71602/	65,788.3
	Эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээ	65,788.3
	Урсгал зардал, үүнээс:	65,788.3
	Гэрээгээр гүйцэтгүүлэх ажил үйлчилгээний зардал	-
	ТЗШ-ийн байгууллагын тогтмол зардал	65,788.3
3.2.6.	Орон нутгийн хөгжлийн сан	842,424.2
	Орон нутгийн зорилтот хөрөнгө оруулалт	842,424.2
	Хөрөнгийн зардал	842,424.2
	Орон нутгийн зорилтот хөрөнгө оруулалт	842,424.2
3.2.7.	Сум хөгжүүлэх сан	176,000.0
	Жижиг, дунд үйлдвэрлэлийг хөгжүүлэх	176,000.0
	Урсгал зардал, үүнээс:	176,000.0
	Жижиг, дунд үйлдвэрлэлийг хөгжүүлэх	176,000.0

4.Сумын төсвөөс 2024 оны төсвийн жилд сумын төсвийн хөрөнгөөр хэрэгжүүлэх хөрөнгө оруулалтын төсөл, арга хэмжээний зардлын хэмжээг 2,332,810.1 мянган төгрөг, 1 эх үүсвэрээр хэрэгжүүлэх хөрөнгө оруулалтын төсөл арга хэмжээний зардлын хэмжээг 842,424.2 мянган төгрөгөөр баталсугай.

5.Сумын 2024 оны төсвийн санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг 3,175,234.3 мянган төгрөгөөр мянган төгрөг буюу дор дурдсанаар баталсугай:

5.1 Сумын татварын болон татварын бус орлого 810,114.6 мянган төгрөг;

5.2 Сумын төсөвт Аймгийн төсвөөс олгох санхүүгийн дэмжлэг 1,058,143.0 мянган төгрөг;

5.3 Сумын төсөвт Аймгийн Орон нутгийн хөгжлийн сангийн шилжүүлэг 489,362.6 мянган төгрөг;

5.4 Сумын төсөвт байгууллагын өөрийн орлого 16,000.0 мянган төгрөг

5.5 Хоршоо хөгжүүлэх сангийн эргэн төлөлтийн орлого 56,400.0 мянган төгрөг

5.6 Орон нутгийн хөгжлийн сангийн өвс, тэжээлийн төлөлтийн орлого 60,000.0 мянган төгрөг

5.7 Сумын төсвийн урд оны үлдэгдэл 416,424.1 мянган төгрөг

5.8 Сумын Орон нутгийн хөгжлийн сангийн урд оны үлдэгдэл 149,190.0 мянган төгрөг

5.9 Хоршоо хөгжүүлэх сангийн урд оны үлдэгдэл 119,600.0 мянган төгрөг

6.“Төсвийн ерөнхийлөн захирагч нарын хэрэгжүүлэх хөтөлбөр, хүрэх үр дүнгийн талаарх чанарын болон тоо хэмжээний үзүүлэлт”-ийг 1 дүгээр хавсралтаар баталсугай.

7.Орон нутгийн хөгжлийн сангийн хөрөнгөөр 2024 онд хэрэгжүүлэх хөрөнгө оруулалт, хөтөлбөр, төсөл арга хэмжээний жагсаалтыг 2 дугаар хавсралтаар баталсугай.

8.Малын тоо толгойн албан татвараас хэрэгжүүлэх төсөл арга хэмжээний жагсаалтыг 3 дугаар хавсралтаар баталсугай.

9.Байгалийн нөөц ашигласны төлбөрийн орлогын хэсгээр санхүүжүүлэх байгаль орчныг хамгаалах, нөхөн сэргээх арга хэмжээний төлөвлөгөөнд өөрчлөлт оруулан 4 дүгээр хавсралтаар баталсугай.

ДАРГА С.ГОНГОР

Ёсчилсон 2023 оны 12 сарын 10 ны өдөр

Сумын иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын ээлжит
16 дугаар хуралдааны 2023 оны 12 дугаар сарын 18-ны
өдрийн 16/23 дугаар тогтоолын 3 дугаар хавсралт

МАЛЫН ТОО ТОЛГОЙН АЛБАН ТАТВАРААС
ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ ТӨСӨЛ, АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ЖАГСААЛТ

/төгрөгөөр/

Д/д	Төсөл, арга хэмжээний нэр, хүчин чадал, байршил	М/д	Эхлэх, дуусах хугацаа	Нийт
1.	Шилжих хөрөнгө оруулалт, хөтөлбөр төсөл арга хэмжээ	I	-	
2.	Шинээр эхлэх хөрөнгө оруулалт	II		236,461,600.0
2.1	Мал үзлэгийн хороо, ванн, засвар	1	2024	81,461,600.0
2.2	Морины сэрвээ хэмжигч авах /лазер/	2	2024	10,000,000.0
2.3	Малчдад зориулсан сургалт, сурталчилгаа	3	2024	20,000,000.0
2.4	Өвс худалдан авах	4	2024	40,000,000.0
2.5	Тэжээл худалдан авах	5	2024	40,000,000.0
2.6	Худаг уст цэг гаргах, засварлах	6	2024	20,000,000.0
2.7	Өвөлжөө, хаваржаа ариутгах	7	2024	15,000,000.0
2.8	Оготно устгал	8	2024	5,000,000.0
2.9	Малын үүлдэр угсааг сайжруулах	9	2024	5,000,000.0
3.	ОНХС-аас санхүүжих суурь зардал	III		
	Үүнээс:			
3.1	Хот тохижилтын гэрэлтүүлэг засвар үйлчилгээ	11		
3.2	Мал эмнэлгийн үйлчилгээ	12		
3.3	Усан хангамжийн татаас	13		
4.	Сум, дүүргийн орон нутгийн хөгжлийн санд олгох орлогын шилжүүлэг	IV		236,461,600.0
5.	Сум, дүүргийн ОНХС-д олгох орлогын шилжүүлгийн дүн	14		
6.	ОНХС-ийн урьд оны үлдэглээс санхүүжих	15		32,590,000.0
7.	Өөрийн орлогоос санхүүжих	16		60,000,000.0
8.	Орон нутгаас санхүүжих	17		143,871,600.0
	НИЙТ	18		236,461,600.0

-----oOo-----

Сумын иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын ээлжит
16 дугаар хуралдааны 2023 оны 12 дугаар сарын 18-ны
өдрийн 16/23 дугаар тогтоолын 2 дугаар хавсралт

ОРОН НУТГИЙН ХӨГЖЛИЙН САНГИЙН ХӨРӨНГӨӨР 2024 ОНД
ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ, ХӨТӨЛБӨР,
ТӨСӨЛ, АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ЖАГСААЛТ

/төгрөгөөр/

Д/д	Төсөл, арга хэмжээний нэр, хүчин чадал, байршил	М/д	Эхлэх, дуусах хугацаа	Нийт
1.	Шилжих хөрөнгө оруулалт, хөтөлбөр төсөл арга хэмжээ	I	-	12,600,000
1.1	Бурхант багийн төвийн засвар	1	2023-2024	10,000,000
1.2	Бийрийн уулзвар 5 дугаар багийн төвийн засвар	2	2023-2024	2,600,000
2.	Шинээр эхлэх хөрөнгө оруулалт	II		593,362,600.0
2.1	Сургуулийн дотуур байр засварлах /80н хүүхдийн/	1	2024	100,000,000.0
2.2	Наадмын зардал	2	2024	5,000,000.0
2.3	Голын сав дагуу гүний худаг гаргах, сумын төврүү цэвэр усны шугам татах	3	2024	120,000,000.0
2.4	Нийтийн 00 шинээр авах, суурилуулах	4	2024	20,000,000.0
2.5	Морины зам засах /наадмын морины зам/	5	2024	15,000,000.0
2.6	Ардын урлагийн хамтлаг байгуулж, хувцас, хөгжмийн зэмсгээр хангах	6	2024	40,000,000.0
2.7	Соёлын төвд зөөврийн сандал авах	7	2024	19,500,000.0
2.8	Сумын төвийн орчны тохижилт /хашаа, хайс/	8	2024	20,000,000.0
2.9	Сумын нийт нутаг дэвсгэрийн хог хаягдал цэвэрлэх	9	2024	20,000,000.0
2.10	Сумын төвийн шороон замыг нийтэд нь тэгшилж засах	10	2024	40,000,000.0
2.11	Камерийн өргөтгөл, засвар	11	2024	20,000,000.0
2.12	Урд дэнжид усны хайгуул хийж, гүний худагтай болох	12	2024	10,000,000.0
2.13	Цэцэрлэгт хүрээлэнгийн тохижилт, засвар	13	2024	20,000,000.0
2.14	Сумын төврүү орсон 310м замын засвар	14	2024	10,000,000.0
2.15	Гэрэлтүүлгийн өргөтгөл, засвар	15	2024	20,000,000.0
2.16	Явган замын засвар, тохижилт	16	2024	20,000,000.0
2.17	Ногоон байгууламж нэмэгдүүлэх /мод тарих/	17	2024	18,000,000.0
2.18	Нохой, муурын устгал	18	2024	3,000,000.0
2.19	Бага шаргалжуутад гүүр тавих	19	2024	20,000,000.0
2.20	Хүүхдийн тоглоомын талбай байгуулах, тохижилт	20	2024	20,000,000.0
2.21	Дулааны шугамын засвар үйлчилгээ	21	2024	4,862,600.0
2.22	Гурвалсан үйлчилгээ буюу TV ROOM үйлчилгээнд холбогдох	22	2024	20,000,000.0
2.23	Ахмадын өргөөний их засвар	23	2024	8,000,000.0
3.	ОНХС-аас санхүүжих суурь зардал	III		
	Үүнээс:			
3.1	Хот тохижилтын гэрэлтүүлэг засвар үйлчилгээ	13		
3.2	Мал эмнэлгийн үйлчилгээ	14		
3.3	Усан хангамжийн татаас	15		
4.	Сум, дүүргийн орон нутгийн хөгжлийн санд олгох орлогын шилжүүлэг	IV		605,962,600.0
5.	Сум, дүүргийн ОНХС-д олгох орлогын шилжүүлгийн дүн	16		489,362,600.0
6.	ОНХС-ийн урьд оны үлдэглээс санхүүжих	17		116,600,000.0
7.	Өөрийн орлогоос санхүүжих	18		-
8.	Орон нутгаас санхүүжих	19		-
	НИЙТ	20		605,962,600.0

Сумын иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын ээлжит
16 дугаар хуралдааны 2023 оны 12 дугаар сарын 18-ны
өдрийн 16/23 дугаар тогтоолын 4 дүгээр хавсралт

**БАЙГАЛИЙН НӨӨЦ АШИГЛАСНЫ ТӨЛБӨРИЙН ОРЛОГЫН
ХЭСГЭЭР САНХҮҮЖҮҮЛЭХ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫГ ХАМГААЛАХ,
НӨХӨН СЭРГЭЭХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ**

/төгрөгөөр/

Д/д	Хэрэгжүүлэх арга хэмжээ	Хэмжих нэгж	Тоо	Нэгжийн төсөвт өртөг	Нийт төсөвт өртөг
1	2	3	4	5	6
Газар					
1	Газрын нөхөн сэргээлт	га	1	1,575,000.00	1,575,000.00
Ан амьтан					
2.1	Баян бийр нөхөрлөл ан амьтанд зориулсан биотехникийн арга хэмжээг авч хэрэгжүүлэх	Хүн/хоног	4	4,875,000.00	19,500,000.00
2.2	Баян хангайн хишиг нөхөрлөл ан амьтанд зориулсан биотехникийн арга хэмжээг авч хэрэгжүүлэх	Хүн/хоног	4	4,875,000.00	19,500,000.00
2.3	1-2-4 дүгээр багийн нутагт тарвага нутагшуулах	ширхэг	1	40,000,000.00	40,000,000.00
2.4	Агнуурын бүс нутгуудад идэвхтэн байгаль хамгаалагч ажиллуулах	хүн/хоног	3	742,500.00	20,047,500.00
2.5	Амьтдыг хамгаалах хууль бус ан хийхээс урьдчилан сэргийлж хяналт шалгалт, эргүүл постын ажил арга хэмжээ зохион байгуулах	ширхэг	32	500,000.00	16,000,000.00
2.6	Ан амьтныг хамгаалах хяналт тавих ажилд шаардлагатай техник тоног төхөөрөмжөөр байгаль хамгаалагчдыг хангах	ширхэг	1	15,693,022.00	15,693,022.00
2.7	Ой хөнөөлт шавжаас урьдчилан сэргийлэх, хамгаалах тэмцэх ажил зохион байгуулах	га	300	66,400.00	19,920,000.00
2.8	Байгаль хамгаалах нөхөрлөлүүдийн үйл ажиллагаанд дэмжлэг үзүүлэх	өрх	2	5,000,000.00	10,000,000.00
2.9	Уушгийн хаданд хөв цөөрөм байгуулах.	ширхэг	1	18,700,000.00	18,700,000.00
2.10	Бэлчээрийн доройтлыг багасгах, цөлжилтийг сааруулах зорилгоор мод тарих талбай бэлтгэх, хайс хамгаалалт хийх хөрс бэлтгэх	га	1	17,000,000.00	17,000,000.00
2.11	Баян хангайн хишиг нөхөрлөлийн нутаг дэвсгэр дэх зэрлэг уулын туруутан амьтанд биотехникийн арга хэмжээ өвс, хужир мараа тавьж өгөх	ширхэг	1	5,350,000.00	5,350,000.00

1	2	3	4	5	6
2.12	Баян бийр нөхөрлөлийн нутаг дэвсгэр дэх зэрлэг уулын туруутан амьтанд биотехникийн арга хэмжээ өвс, хужир мараа тавьж өгөх	ширхэг	1	5,000,000.00	5,000,000.00
2.13	Байгаль орчны гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх GPS авах.	ширхэг	1	1,000,000.00	1,000,000.00
2.14	Ангийн хяналтын камерын дугаар дата хэрэглээний төлбөр, батарей тэжээл	ширхэг	1	2,300,000.00	2,300,000.00
2.15	Сумын нутаг дэвсгэрт ан амьтны тооллого хийх	хүн/хоног	1	2,500,000.00	2,500,000.00
2.16	Байгаль орчны тэмдэглэлт өдрүүдийг тэмдэглэн өнгөрүүлэх ард иргэдийн мэдлэг хандлагыг дээшлүүлэх сургалт зохион байгуулах	ширхэг	5	500,000.00	2,500,000.00
2.17	Усны хамгаалалтын бүс тогтоох, тэмдэгжүүлэх шинээр самбар байршуулах хуучин самбарыг шинэчлэх	ширхэг	1	2,328,478.00	2,328,478.00
2.18	Ангийн менежментийн төлөвлөгөөний дагуу нөхөрлөлийн гишүүдийн нийгмийн баталгааг хангах	хүн/хоног	20	10,500,000.00	10,500,000.00
2.19	Янгир нутагшуулах ажлын үлдэгдэл	ширхэг	1	8,790,000.00	8,790,000.00
2.20	Сумын нутаг дэвсгэрт байх ховор ан амьтан болон бусад зүйлүүдийг хамруулсан видео баримтат нэвтэрүүлэг хийх ажлын үлдэгдэл	ширхэг	1	8,000,000.00	8,000,000.00
НИЙТ ДҮН					246,204,000.00

-----oOo-----